

I LES ESCOLES ...

El meu darrer comentari sobre el singular comportament de tants amics concurrents als cursos de català els quals, tot d'una, han cregut innecessària la coneixença de la nostra llengua, ha coincidit amb l'obertura de nombrosos cursos de català. Els inscrits de nou, nombrosíssims, són gent molt jove: pertanyen a la darrera lleva i no descobreixen, encara, aspiracions burocràtiques. Vol dir això que no tinc res a veure amb aquest eixam innoble d'arribistes que durant els dos primers anys d'autonomia, com les llagostes bíbliques, han tapat el sol tot estenent una ombra i una foscor sinistres damunt el territori català.

Tants de catalanistoides, de socialistoides i de comunistoides, és a dir, de «catalanistes», de «socialistes» i de «comunistes» *provisionals* o *previsors* (o *proveïdors*) que no tenien res a veure amb els titulars legítims d'aquestes denominacions, són substituïts a les classes de català, per minyonesa noble i desinteressada que, com la d'algunes de les generacions d'abans de la Dictadura, reconeixen en el Catalanisme una ètica i accepten, de la seva adhesió a la causa de la llibertat i de la grandesa de la Pàtria, deures i sacrificis. Em diuen que aquest minyonam procedeix gairebé tot d'escoles catalanes particulars i de grups escolars i escoles lliures amb professorat lleial. L'escola, doncs, reivindica la seva eficiència. Tinc la convicció que tots vosaltres, estimats lectors de «La Publicitat», convindreu amb mi que el problema de l'escola, si adés no estava resolt del tot, ara es planteja durament i greu.

Puix que és dura i greu la realitat escolar a Catalunya: no solament no hi ha escoles catalanes per a tots els nois catalans, sinó que la majoria de pares catalans no senten en llur consciència el remordiment patriòtic que han sentit darrerament els més modestos dels obrers del Saar, els quals, tot i llur franc internacionalisme ideològic, a l'hora de triar escola per a llurs infants, els inscrivien a les escoles alemanyes. Sense tenir en compte la creu gammada, «perquè els ensenyaven en alemany i a estimar Alemanya», segons declara un obrer socialista.

A Catalunya hi ha milers i milers de pares que en arribar llurs fills a l'edat escolar no senten aquella emoció adient amb la transcendència de l'acte de decidir l'escola on anirà l'infant. Milers i milers de pares que lliuren llurs fills a la primera escola de la cantonada sense conèixer el trasbals profund de qui, per tal com estima la Pàtria, vacil·la abans de matricular-los a una escola on no solament no els ensenyen ni la llengua ni la història autòctones, ans els distreuen del compliment dels deures del ciutadà fidel al seu país. Hi ha pares que es diuen i es creuen catalanistes que no tenen ni remotament la idea que el primer deure del pare català és matricular l'infant a una escola catalana. Hi ha ciutadans que no

manquen a cap aplec patriòtic: per Sant Jordi els trobeu al vestíbul del Palau de la Generalitat; per l'Onze de Setembre, al peu del monument d'En Casanova. Canten «Els Segadors» a hora i a deshora, i obturen totes les butxaques del gec amb diaris catalans i fulls subversius. Però quan arriba l'hora de fer anar el noi a estudi o la noia a la costura obliden la idea i els excessos amb què massa sovint l'exhibeixen i claudiquen davant el compliment d'un deure elemental i indefugible: matricular-lo en una institució catalana d'ensenyament.

És tan important la resolució del problema escolar a Catalunya que no dubto a afirmar que és la primera de les nostres reivindicacions. Si els patriotes catalans arribessin a establir aquella solidaritat política que és al cor de tots i a la voluntat de molts, el problema escolar hauria d'ésser el tema preferit dels propagadors de les idees de redempció nacional.

Durant algun temps, tots els catalans haurien d'ésser mobilitzats per a l'obtenció d'aquesta reivindicació immediata: escoles catalanes per als infants catalans.

[*La Publicitat*, 16-II-1935]